

24. MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA
„PEDAGOŠKA ISTRAŽIVANJA I ŠKOLSKA PRAKSA“

24th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE "EDUCATIONAL RESEARCH AND SCHOOL PRACTICE"

OBRAZOVANJE U FUNKCIJI MODERNIZACIJE DRUŠTVA

ROLE OF EDUCATION IN MODERNIZATION OF SOCIETY

Knjiga rezimea

Book of abstracts

JELENA STANIŠIĆ · MLADEN RADULOVIĆ
UREDNICI / EDITORS

11. oktobar 2019.
Učiteljski fakultet
Univerzitet u Beogradu, Srbija

October 11, 2019
Teacher Education Faculty
University of Belgrade, Serbia

PROGRAMSKI ODBOR

Predsednik programskog odbora

Dr Jelena Stanišić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

Prof. dr Sergej Ivanovič Kudinov

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda, Moskva, Rusija

Prof. dr Olga Borisovna Mihajlova

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda, Moskva, Rusija

Prof. dr Stanislav Sergejevič Kudinov

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda, Moskva, Rusija

Prof. dr Andreas Oikonomou

Fakultet za pedagoško i tehnološko obrazovanje, Solun, Grčka

Doc. dr. Danijela Makovec Radovan

Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija

Prof. dr Mile Srbinovski

Institut za životnu sredinu i zdravlje, Univerzitet jugoistočne Evrope, Tetovo, Republika Severna Makedonija

Prof. dr Katarina Todorović

Filozofski fakultet u Nikšiću, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora

Prof. dr Nataša Vlah

Učiteljski fakultet, Sveučilište u Rijeci, Hrvatska

Prof. dr Gordana Miščević Kadijević

Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija

Dr Sofija Maračić

Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija

Dr Emilia Lazarević

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Dr Nikoleta Gutvajn

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Dr Snežana Mirkov

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Dr Milja Vujačić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Dr Jelena Stevanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Dr Dušica Malinić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Dr Rajka Đević

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

PROGRAM COMMITTEE

President

Jelena Stanišić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Prof. Sergey Ivanovič Kudinov, PhD

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow, Russia

Prof. Stanislav Sergejevič Kudinov, PhD

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow, Russia

Prof. Olga Borisovna Mikhailova, PhD

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow, Russia

Prof. Andreas Oikonomou, PhD

School of Pedagogical and Technological Education, Thessaloniki, Greece

Doc. Danijela Makovec Radovan, PhD

Faculty of arts, Department of Educational Sciences, University of Ljubljana, Slovenia

Prof. Mile Srbinovski, PhD

Institute for Environment and Health, South East European University, Tetovo, Republic of North Macedonia

Prof. Katarina Todorović, PhD

Faculty of Philosophy, Nikšić, University of Montenegro, Montenegro

Prof. Nataša Vlah, PhD

Faculty of Teacher Education, University of Rijeka, Croatia

Prof. Gordana Miščević Kadijević, PhD

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

Sofija Maračić, PhD

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

Emilija Lazarević, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Milja Vujačić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Snežana Mirkov, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Nikola Gutvajn, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Rajka Đević, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Dušica Malinić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Jelena Stevanović, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednik organizacionog odbora

dr Mladen Radulović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

msr Ana Radanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

msr Ivana Petrović

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

msr Ljiljana Bojanović

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

ORGANIZATORI SKUPA

Institut za pedagoška istraživanja u Beogradu, Srbija

Dobrinjska 11/3, 11000 Beograd

www.ipisr.org.rs

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda u Moskvi, Rusija

Miklukho-Maklaya 61, 17198, Moskva, Rusija

www.rudn.ru

Učiteljski fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija

Kraljice Natlige 43, 11000 Beograd

www.uf.bg.ac.rs

NAPOMENA:

Saopštenja saradnika Instituta za pedagoška istraživanja predstavljaju rezultat rada na projektima „Od podsticanja inicijative, saradnje i stvaralaštva u obrazovanju do novih uloga i identiteta u društvu (br. 179034) i „Unapređivanje kvaliteta i dostupnosti obrazovanja u procesima modernizacije Srbije“ (br. 47008), koje finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (2011-2019).

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

President

Mladen Radulović, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Ana Radanović, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Ivana Petrović, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

Ljiljana Bojanović, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

ORGANIZERS

Institute for Educational Research

Dobrinjska 11/3, Belgrade, Serbia

www.ipisr.org.rs

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow

Miklukho-Maklaya 6, 117198, Moscow, Russia

www.rudn.ru

Teacher Education Faculty, University of Belgrade

Kraljice Natlige 43, 11000 Beograd, Serbia

www.uf.bg.ac.rs

NOTE:

Presentations of the collaborators of the Institute for Educational Research are the results of the projects "From encouraging initiative, cooperation and creativity in education to new roles and identities in society" (No. 179034) and "Improving the quality and accessibility of education in modernization processes in Serbia" (No. 47008), which are financially supported by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (2011–2019).

KAKO PODSTICATI KREATIVNOST U SREDNJOJ ŠKOLI

Smiljana Jošić* i Slavica Maksić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Kreativnost je jedan od obrazovnih ciljeva koji treba da pripremi buduće nosioce društvenog razvoja za uspešno funkcionisanje u nepoznatim uslovima. Da bi se bolje razumeli uslovi za razvoj kreativnosti u školskom okruženju, proučavaju se implicitne teorije i uverenje aktera vaspitnoobrazovnog procesa. U ovom radu ispitana su uverenja učenika srednjih škola o mogućnostima za podsticanje kreativnosti u srednjoj školi. Srednjoškolci (N=311), koji su učestvovali na početnom seminaru nekog od programa u Istraživačkoj Stanici Petnica u 2019. godini, odgovarali su na upitnik koji je sadržao pitanja o tome na koji način obrazovanje može doprineti razvoju kreativnosti. Priključeni podaci obrađeni su kvalitativno i kvantitativno. U odgovorima gotovo svih učenika (94,5%) pojavljuju se različite vrste doprinosa obrazovanja razvoju kreativnosti. Tema doprinosa analizirana je kroz prizmu sociokултурне teorije, oslanjajući se na koncept potpore koju je razvio Bruner sa saradnicima. Na osnovu sadržaja odgovora definisane su sledeće vrste obrazovnih potpora kreativnosti: kognitivna, socijalna, motivaciona, opšta potpora i potpora kulturološkim alatima. Rezultati ukazuju da su najviše zastupljene kognitivna (59,5% odgovora) i motivaciona potpora (22,7%). Većina ispitanih učenika uverena je da školska sredina pozitivno utiče na razvoj kreativnosti (68,4%), dok mali broj njih navodi samo negativne efekte (7,6%). Nalazi studije diskutovani su u kontekstu preovlađujuće kritike školskog učenja kao nedovoljno podsticajnog za kreativnost učenika. U zaključku se ističe značaj neformalnog obrazovanja u pružanju dodatne podrške razvoju kreativnosti.

Ključne reči: kreativnost, implicitna uverenja, srednja škola, učenici, koncept potpore.

---

* E-mail: smiljana.josic@gmail.com

HOW TO SUPPORT CREATIVITY IN HIGH SCHOOL

Smiljana Jošić* and Slavica Maksić

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Creativity is one of the educational goals likely to prepare the future bearers of social development for successful performance in unfamiliar conditions. For better understanding of creativity development in school setting, the educational process participants' implicit theories and beliefs related to creativity were studied. This paper is dealing with high school students' beliefs regarding possibilities for nurturing creativity during secondary education. The sample consisted of secondary school students (N=311) who participated in scientific programs of the Research Centre Petnica in 2019. The Participants responded to the questionnaire composed of questions about the ways in which education could support students' creativity. The data collected were analysed by qualitative and quantitative methods. Almost all students' (94.5%) answers included different types of educational support to development of creativity. The topic of support was analysed in the sociocultural framework using the concept of scaffolding developed by Bruner and the associates. Content analysis of participants' answers resulted in the following types of scaffolding: cognitive, social, motivational, general, and culture tools scaffolding. The most frequent types of scaffolding in participants' answers were cognitive (59.5%) and motivational (22.7%). Majority of respondents expressed belief that school setting had a positive impact on development of creativity (68.4%), while small number of them described only negative effects (7.6%). The results of the Study are discussed in relation to the prevailing criticism of school learning as not being supportive enough for the development of creativity. The conclusion emphasizes the importance of informal education for providing additional support to development of students' creativity.

Keywords: creativity, implicit beliefs, secondary education, students, scaffolding.

---

* E-mail: smiljana.josic@gmail.com

ZBORNIK REZIMEA

24. međunarodna naučna konferencija
„Pedagoška istraživanja i školska praksa“

OBRAZOVANJE U FUNKCIJI MODERNIZACIJE DRUŠTVA

Izdavač
Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

Za izdavača
Nikoleta Gutvajn

Urednici
Jelena Stanišić
Mladen Radulović

Lektor
Jelena Stevanović

Prevodilac
Biljana Vrcelj

Tiraž
130

Dizajn korica i grafička obrada
Branko Cvetić

Štampa
Kuća štampe plus

ISBN 978-86-7447-147-0

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.014:316.72(048)
371:316.32(048)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција "Педагошка истраживања и школска пракса" (24 ; 2019 ; Београд)
Образovanje u funkciji modernizacije društva : zbornik rezimea /
24. Међunarodna naučna konferencija "Pedagoška istraživanja i
školska praksa" = Role of Education in Modernization of Society :
book of abstracts / 24th International Scientific Conference
"Educational Research and School Practice" ; urednici ;editors Jelena
Stanišić, Mladen Radulović. - Beograd : Institut za pedagoška istraživanja,
2019 (Beograd : Kuća štampe plus). - 129 str. ; 24 cm

Резимеи на срп. и енгл. језику. - Тираж 130. - Напомене и библиографске
референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-147-0

а) Образовање -- Социолошки аспект -- Апстракти б) Образовање -
- Глобализација -- Апстракти

COBISS.SR-ID 279880716